

PHÁT HUY VAI TRÒ TIÊN PHONG CỦA ĐỘI NGŨ ĐẢNG VIÊN TRONG GIAI CẤP CÔNG NHÂN VIỆT NAM HIỆN NAY - NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA VÀ GIẢI PHÁP

TRẦN THỊ HƯƠNG*

Thời gian qua, vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên trong giai cấp công nhân Việt Nam được phát huy và có những kết quả đáng ghi nhận; tuy nhiên, vẫn còn một bộ phận đảng viên có biểu hiện suy thoái, làm giảm sút vai trò tiên phong và niềm tin của nhân dân đối với Đảng. Do vậy, tiếp tục phát huy vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên trong giai cấp công nhân Việt Nam là nhiệm vụ chính trị hết sức quan trọng, cần đẩy mạnh thực hiện trong thời gian tới.

Đặc điểm giai cấp công nhân Việt Nam hiện nay

Một là, giai cấp công nhân nước ta tăng nhanh về số lượng, đa dạng về cơ cấu và ngành, nghề. Trước thời kỳ đổi mới, nền kinh tế nước ta được quản lý theo cơ chế kế hoạch tập trung, bao cấp, giai cấp công nhân có số lượng không nhiều, khá thuần nhất về cơ cấu thành phần và ngành, nghề; công nhân làm việc chủ yếu trong thành phần kinh tế quốc doanh và kinh tế tập thể. Quá trình đổi mới và hội nhập quốc tế, chủ trương phát triển kinh tế nhiều thành phần đã tạo bước chuyển quan trọng đối với cơ cấu nền kinh tế, tạo sự chuyển biến trong cơ cấu lao động xã hội, làm cho công nhân - lao động công nghiệp và dịch vụ phát triển nhanh về số lượng, đa dạng về cơ cấu. Số công nhân trong khu vực kinh

tế tư nhân và khu vực kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài tăng mạnh, chiếm tỷ trọng ngày càng lớn.

Hai là, giai cấp công nhân nước ta đang được trẻ hóa, trình độ học vấn, chuyên môn nghề nghiệp từng bước được nâng lên. Việc áp dụng những thành tựu khoa học, kỹ thuật và công nghệ hiện đại phục vụ sản xuất, kinh doanh là yêu cầu rất lớn và nghiêm ngặt, là động lực để công nhân từng bước nâng cao trình độ học vấn, chuyên môn nghề nghiệp. Cùng với đó, việc rèn luyện, nâng cao tác phong và kỷ luật lao động của công nhân theo hướng hiện đại cũng được chú trọng, đáp ứng đòi hỏi của thực tiễn.

* TS, Phó Trưởng khoa phụ trách Khoa Xây dựng Đảng, Học viện Báo chí và Tuyên truyền

Ba là, giai cấp công nhân nước ta hiện nay đã kế thừa và phát huy truyền thống tốt đẹp của giai cấp công nhân Việt Nam trong các giai đoạn cách mạng, tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng, đi đầu, năng động, sáng tạo trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Đó là truyền thống tiên phong cách mạng, kiên trì khắc phục và vượt qua khó khăn, gian khổ, thách thức; quyết liệt, năng động, sáng tạo trong sản xuất,... góp phần quan trọng vào những thành công của sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước ta qua 35 năm đổi mới.

Bốn là, số lượng công nhân trong các doanh nghiệp nhà nước có xu hướng giảm; sự phân tầng xã hội, phân hóa giàu nghèo trong giai cấp công nhân ngày càng sâu sắc; sự chênh lệch ngày càng lớn về thu nhập giữa các bộ phận công nhân. Thu nhập của công nhân trong khu vực kinh tế nhà nước cao và ổn định hơn so với công nhân trong khu vực kinh tế ngoài nhà nước. Đặc biệt, sự chênh lệch về thu nhập và mức sống ngày càng tăng giữa những công nhân có cổ phần với những công nhân không có cổ phần trong các công ty cổ phần; giữa những công nhân có trình độ chuyên môn và tay nghề cao (công nhân trí thức) với những công nhân có tay nghề và trình độ chuyên môn thấp, lao động giản đơn.

Năm là, thành phần xuất thân của giai cấp công nhân ngày càng đa dạng hơn, không còn thuần nhất như trước đây. Tuy nhiên, với đặc điểm của một nước nông nghiệp, nên thành phần xuất thân của giai cấp công nhân phần lớn vẫn từ nông dân, trình độ và chuyên môn nghề nghiệp còn hạn chế, chịu

sự chi phối bởi tác phong, lề lối làm việc của người nông dân với tâm lý tiểu nông, chưa thích nghi với tác phong, kỷ luật lao động công nghiệp hiện đại. Đa phần chưa được đào tạo cơ bản và có hệ thống, vì vậy, trình độ và chuyên môn nghề nghiệp còn hạn chế, năng suất lao động và thu nhập thấp; trong khi đó, khoảng cách giàu nghèo, phân tầng thu nhập, mức sống trong giai cấp công nhân ngày càng gia tăng. Một bộ phận công nhân còn nhiều hạn chế về ý thức giai cấp, bản lĩnh chính trị và hiểu biết về chính sách, pháp luật, gây khó khăn nhất định cho việc phát triển đảng viên là công nhân.

Vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên trong giai cấp công nhân Việt Nam

Hiện nay, đa số đảng viên trong giai cấp công nhân Việt Nam có nhận thức đúng đắn về chủ nghĩa xã hội khoa học - vũ khí tinh thần của giai cấp công nhân trong đấu tranh xóa bỏ chế độ cũ, xây dựng chế độ xã hội mới. Trước khi trở thành người đảng viên, những công nhân làm việc trong các doanh nghiệp, nhà máy tại các khu công nghiệp, khu chế xuất,... được rèn luyện, thử thách trong lao động qua nhiều năm. Để trở thành đảng viên, họ được giác ngộ về lý tưởng cộng sản chủ nghĩa, được giáo dục về đạo đức cách mạng, về phẩm chất chính trị, được trang bị lý luận chủ nghĩa Mác - Lê-nin và tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nhất là những quan điểm được thể hiện trong đường lối đổi mới của Đảng. Trước những khó khăn, thách thức về kinh tế - xã hội của đất nước, đội ngũ đảng viên trong giai cấp công nhân Việt Nam, với ý thức trách nhiệm

của mình trước Đảng, trước nhân dân và dân tộc, luôn mạnh dạn đổi mới tư duy, sáng tạo; đồng thời, kiên quyết khắc phục mọi khó khăn để góp phần vào thành tựu chung của quá trình phát triển kinh tế - xã hội, ổn định chính trị của đất nước.

Đội ngũ đảng viên trong giai cấp công nhân Việt Nam có lối sống giản dị, mộc mạc, chân thành, có tinh thần thương yêu, đoàn kết; tích cực trong công tác, tiết kiệm trong sinh hoạt, tiết kiệm cho doanh nghiệp, tổ chức, cho xã hội và cộng đồng. Họ luôn nỗ lực rèn luyện, phấn đấu, nâng cao trình độ học vấn, tay nghề, khẳng định năng lực,... để thăng tiến trong nghề nghiệp, nâng cao tay nghề, thu nhập và rèn luyện cho mình tác phong làm việc chuyên nghiệp, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Trong công cuộc đổi mới đất nước, nhiều đảng viên hăng hái đi đầu tìm tòi cách làm mới, mạnh dạn đưa ra những sáng kiến mới, ứng dụng tiến bộ khoa học - kỹ thuật, góp phần nâng cao hiệu quả sản xuất và làm giàu chính đáng. Đặc biệt, thông qua tổ chức công đoàn họ đã tích cực cụ thể hóa các phong trào thi đua, như “Lao động giỏi”, “Lao động sáng tạo”; “Giỏi việc nước, đảm việc nhà”; “Xanh - Sạch - Đẹp, bảo đảm an toàn vệ sinh lao động”, “Văn hóa, thể thao” đạt kết quả thiết thực, góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị, phát triển kinh tế - xã hội của từng cơ quan, doanh nghiệp, địa phương, ngành và đất nước. Thông qua các phong trào thi đua, đội ngũ đảng viên đã tích cực vận động công nhân phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật, tham gia nghiên cứu khoa học, ứng dụng công nghệ mới, nâng

cao năng suất lao động, chất lượng sản phẩm và khả năng cạnh tranh của doanh nghiệp. Tiêu biểu như phong trào thi đua của công nhân, người lao động Nhà máy Thủy điện Lai Châu, với mục tiêu bảo đảm chất lượng, an toàn, tiết kiệm và vượt tiến độ; qua đó, phát huy trí tuệ, sức mạnh tập thể, tinh thần đoàn kết của lực lượng cán bộ, đảng viên, đoàn viên, người lao động thi công trên công trường, kết quả đã hoàn thành sớm hơn một năm, làm lợi cho ngân sách nhà nước trên 7.000 tỷ đồng⁽¹⁾.

Phần lớn đảng viên trong giai cấp công nhân Việt Nam tích cực học tập, nghiên cứu nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ. Ngoài kiến thức chuyên môn, họ còn có ý thức trang bị cho mình những kỹ năng mềm, như giao tiếp, sử dụng thành thạo máy tính, làm chủ công nghệ mới,... để nỗ lực hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ, có những giải pháp cải tiến ngày càng có hiệu quả cao trong công việc. Cùng với đó, đội ngũ đảng viên cũng luôn nêu cao tinh thần gương mẫu trong lao động, đời sống; đồng thời, định hướng cho công nhân, đặc biệt là những công nhân trẻ, sống xa gia đình một lý tưởng sống cao đẹp, chân chính; vận động công nhân tích cực tham gia xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh.

Vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên trong giai cấp công nhân Việt Nam thể hiện rõ trong việc thúc đẩy mạnh mẽ việc chuyên dịch cơ cấu kinh tế ở các địa phương, giúp công nhân tiếp cận nhanh và nắm vững các

(1) Báo cáo của Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn lao động Việt Nam khóa XI tại Đại hội Công đoàn Việt Nam lần thứ XII, Hà Nội, tháng 4-2018, tr. 30

tiên bộ khoa học - kỹ thuật và công nghệ, tạo thêm nhiều việc làm, thúc đẩy sản xuất, kinh doanh ngày càng hiệu quả, góp phần quan trọng vào thực hiện có kết quả chương trình xóa đói, giảm nghèo. Từ các phong trào thi đua, đã xuất hiện nhiều mô hình gia đình đảng viên là công nhân phát triển kinh tế giỏi, nhiều tấm gương tiêu biểu vượt khó, thoát nghèo và làm giàu chính đáng. Đảng viên luôn hăng hái tham gia đóng góp tiền, của, công sức xây dựng, sửa chữa, nâng cấp các công trình, kết cấu hạ tầng ở địa phương, như trường học, trạm y tế, đường giao thông, nhà văn hóa,...

Những vấn đề đặt ra trong điều kiện mới

Tuy đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận, nhưng vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên trong giai cấp công nhân Việt Nam chưa đáp ứng được yêu cầu đặt ra. Do đó, để phát huy vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên, cần giải quyết tốt những vấn đề sau:

Một là, mâu thuẫn giữa yêu cầu phát huy vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên trong giai cấp công nhân với trình độ, nhận thức, năng lực của đội ngũ đảng viên còn có mặt hạn chế nhất định.

Sự phát triển của đội ngũ đảng viên trong giai cấp công nhân chưa đáp ứng được yêu cầu về số lượng, cơ cấu và trình độ chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp. Số lượng đảng viên có tăng lên, nhưng lại thiếu những đảng viên có tay nghề cao, có trình độ chuyên môn giỏi. Các khu công nghiệp, khu chế xuất sử dụng nhiều lao động phổ thông, phần lớn là công nhân trẻ, xuất thân

từ nông dân, không được đào tạo cơ bản. Theo báo cáo của Ban Tổ chức Trung ương, năm 2019 có 2.145 đảng viên trong doanh nghiệp và hợp tác xã không hoàn thành nhiệm vụ; trong đó, có 63 đảng viên không hoàn thành nhiệm vụ do cấp có thẩm quyền kết luận, đánh giá có biểu hiện suy thoái về đạo đức, lối sống; có 1.479 đảng viên bị xử lý kỷ luật. Do đó, vấn đề đặt ra hiện nay là cần nâng cao trình độ, phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống, năng lực trí tuệ và kỹ năng tổ chức hoạt động thực tiễn cho đội ngũ đảng viên trong giai cấp công nhân theo hướng toàn diện, đồng bộ. Trong đó, tổ chức đảng cần thực hiện tốt trách nhiệm lãnh đạo, tổ chức thực hiện nhiệm vụ chính trị, giáo dục rèn luyện, quản lý và phân công công tác cho đảng viên, phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của đảng viên trong sinh hoạt và công tác.

Hai là, mâu thuẫn giữa yêu cầu, nhiệm vụ đặt ra cho đội ngũ đảng viên trong giai cấp công nhân với tỷ lệ đảng viên trong giai cấp công nhân chưa tương xứng.

Mặt dù số lượng đảng viên trong giai cấp công nhân ngày càng tăng, nhưng vẫn chiếm tỷ lệ thấp so với tổng số của giai cấp công nhân hiện nay. Nhiều doanh nghiệp không có tổ chức đảng, không có đảng viên, không có người đứng ra giới thiệu, kết nạp công nhân vào Đảng; không có đảng viên chính thức để hướng dẫn, giúp đỡ đảng viên dự bị. Tỷ lệ đảng viên trong doanh nghiệp ngoài quốc doanh và doanh nghiệp FDI còn thấp. Đa số đảng viên trong giai cấp công nhân vẫn là đảng viên trong các doanh nghiệp nhà nước, đơn vị hành chính, sự nghiệp.

Ba là, mâu thuẫn giữa chủ trương đẩy mạnh phát triển đảng trong giai cấp công nhân với biểu hiện thờ ơ chính trị, “nhạt Đảng, khô Đoàn”, không tha thiết phấn đấu vào Đảng của một bộ phận công nhân.

Tìm được nhân tố mới để bồi dưỡng, phát triển đảng từ công nhân trực tiếp sản xuất là rất khó, do nhiều công nhân ngại học lý luận chính trị, vì quá trình phấn đấu, rèn luyện chính trị thường ảnh hưởng đến thời gian làm việc, thu nhập. Thực tế cho thấy, có công nhân từ chối khi được cử đi học lớp bồi dưỡng nhận thức về Đảng hoặc khi đã được bồi dưỡng, giới thiệu thì lại chần chừ, do dự không muốn làm lý lịch xin vào Đảng. Một bộ phận công nhân không thiết tha phấn đấu vào Đảng và chưa tích cực tham gia các đoàn thể chính trị - xã hội. Họ quan niệm rằng, đối với những người lao động bình thường, không có cơ hội phát triển thành cán bộ lãnh đạo, quản lý, thì không nhất thiết phải phấn đấu trở thành đảng viên. Vấn đề đặt ra là các cấp ủy đảng, tổ chức đảng, tổ chức công đoàn trong doanh nghiệp cần chăm lo đến lợi ích vật chất, tinh thần cho công nhân, để họ yên tâm công tác; từ đó, mới có nhiệt huyết, xác định động cơ đúng đắn, tiếp tục phấn đấu vào Đảng với tinh thần tự nguyện, tự giác.

Bốn là, một số vấn đề đặt ra trong mối quan hệ giữa hoạt động của tổ chức đảng, công đoàn với chủ doanh nghiệp.

Ở một số nơi, chủ doanh nghiệp chưa tạo điều kiện thuận lợi cho công đoàn hoạt động, thậm chí còn ngăn cản, can thiệp sâu vào công việc của công đoàn, nhất là những doanh nghiệp vừa và nhỏ, hoạt động mang tính chất gia đình. Một số cấp ủy đảng và

công đoàn tại doanh nghiệp, chủ doanh nghiệp chưa nhận thức đầy đủ việc phát huy vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên trong giai cấp công nhân. Vì vậy, các cấp ủy đảng, tổ chức công đoàn cần làm tốt công tác vận động, thuyết phục chủ doanh nghiệp; mỗi đảng viên cần chứng tỏ mình thực sự là người tiêu biểu, nổi trội trong giai cấp công nhân, có tác động tích cực đến doanh nghiệp; đồng thời, tổ chức đảng trong doanh nghiệp cần chủ động xây dựng quy chế phối hợp giữa cấp ủy đảng với chủ doanh nghiệp, quy chế phối hợp giữa chủ doanh nghiệp với ban chấp hành công đoàn,... trên cơ sở hợp tác vì quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của cán bộ, đảng viên, người lao động và doanh nghiệp.

Năm là, khó khăn trong xử lý mối quan hệ giữa mục tiêu kinh tế và việc nâng cao trình độ giác ngộ chính trị của đảng viên trong giai cấp công nhân.

Một số công nhân trẻ bị ảnh hưởng bởi các tệ nạn xã hội, sống buông thả, suy thoái về đạo đức, lối sống, xa rời bản chất tốt đẹp của giai cấp công nhân. Nhiều người coi công việc tại nhà máy, xí nghiệp như là một cách mưu sinh, chứ chưa phải là một nghề nghiệp và họ chưa coi đó là sự nghiệp của mình. Chính vì vậy, nâng cao trình độ giác ngộ chính trị của công nhân hiện nay là vấn đề khó; hơn nữa, đội ngũ công nhân hiện nay chỉ đơn thuần “đấu tranh kinh tế” với chủ doanh nghiệp, như đòi tăng lương, bảo đảm thu nhập, cải thiện đời sống,... Trước tình hình đó, đội ngũ đảng viên phải là người tiên phong, gương mẫu trong mọi hoạt động, tuyên truyền, vận động công nhân, chủ doanh nghiệp nghiêm chỉnh chấp hành chủ

trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước ở doanh nghiệp; bảo vệ lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động, của chủ doanh nghiệp; giữ vững an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội trong doanh nghiệp và địa bàn.

Một số nhiệm vụ, giải pháp phát huy vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên trong giai cấp công nhân thời gian tới

Thứ nhất, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy, chi bộ, tổ chức cơ sở đảng, đảng viên trong doanh nghiệp, cấp ủy cấp trên của tổ chức cơ sở đảng trong doanh nghiệp.

Tiếp tục quán triệt sâu sắc chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm của Đảng về vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên, nhận thức rõ những vấn đề về quan điểm, tư tưởng ở đội ngũ đảng viên trong giai cấp công nhân. Đây là cơ sở quan trọng để các cấp ủy, chi bộ, đảng bộ các doanh nghiệp xác định chủ trương, giải pháp đúng đắn, khả thi trong lãnh đạo, chỉ đạo, phát huy vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên. Trên cơ sở phương hướng, nhiệm vụ và giải pháp về phát huy vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên được đại hội chi bộ, đảng bộ cơ sở trong doanh nghiệp và đại hội đảng bộ cấp trên của các tổ chức cơ sở đảng trong các doanh nghiệp quyết định, cấp ủy nhiệm kỳ mới cần lựa chọn những nội dung cụ thể, sát hợp để đưa vào nội dung sinh hoạt chi bộ, đảng bộ bàn bạc, thảo luận và đề ra các giải pháp cụ thể. Định kỳ hằng quý, cấp ủy cần chuẩn bị chu đáo nội dung và tổ chức sinh hoạt chi bộ theo chuyên đề về phát huy

vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên trong giai cấp công nhân.

Thứ hai, tăng cường giáo dục, rèn luyện, nâng cao bản lĩnh chính trị, giác ngộ giai cấp, nhận thức về đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; trình độ học vấn, chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp, năng lực công tác; đạo đức, lối sống của đảng viên trong giai cấp công nhân.

Việc giáo dục, rèn luyện, nâng cao bản lĩnh chính trị, giác ngộ giai cấp, nhận thức về đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; trình độ học vấn, chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp, năng lực công tác; đạo đức, lối sống của đảng viên phải phù hợp với từng loại đảng viên trong giai cấp công nhân. Định kỳ xem xét việc thực hiện kế hoạch giáo dục, rèn luyện của đảng viên; qua đó, bổ sung những kiến thức cần thiết để giải quyết những vấn đề nảy sinh, khó khăn và có kế hoạch hoàn chỉnh, cụ thể để thực hiện đạt kết quả cao.

Xác định những nội dung cốt lõi, cần tập trung giáo dục cho đảng viên về bản lĩnh chính trị, sứ mệnh lịch sử, vai trò và địa vị của giai cấp công nhân nước ta trong giai đoạn hiện nay. Đa dạng hóa hình thức, phương pháp giáo dục, rèn luyện, nâng cao bản lĩnh chính trị, ý thức giác ngộ giai cấp, sự hiểu biết về chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Từ đó, nâng cao trình độ học vấn, chuyên môn, cũng như kỹ năng nghề nghiệp, năng lực công tác, đạo đức, lối sống của đảng viên trong giai cấp công nhân phù hợp với điều kiện hoạt động của đội ngũ đảng viên ở các doanh nghiệp. Coi trọng các hình thức

đào tạo, bồi dưỡng không tập trung; tăng cường mở các lớp bồi dưỡng ngắn hạn về lý luận chính trị, để tuyên truyền đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, góp phần nâng cao trình độ lý luận, nhận thức chính trị của đảng viên, nhằm đáp ứng yêu cầu công việc được giao.

Thứ ba, đẩy mạnh việc thành lập và nâng cao chất lượng tổ chức đảng trong các doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước; coi trọng phân công công việc hợp lý cho đảng viên.

Thành lập tổ chức đảng trong các doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước theo hai cách chủ yếu: 1- Trực tiếp thành lập tổ chức đảng, thông qua việc thành lập và nâng cao chất lượng hoạt động của các đoàn thể chính trị - xã hội trong doanh nghiệp; 2- Cấp ủy cấp trên của cấp ủy cơ sở trong doanh nghiệp cần tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo, tạo thuận lợi để nâng cao chất lượng hoạt động của các tổ chức đảng mới được thành lập trong các doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước. Trong đó, coi trọng việc kiện toàn, nâng cao chất lượng ban chỉ ủy, nhất là bí thư chi bộ; phân công đảng viên phụ trách các đoàn thể chính trị - xã hội trong doanh nghiệp; kịp thời tháo gỡ khó khăn, những vấn đề nảy sinh trong hoạt động của chi ủy, chi bộ ở doanh nghiệp.

Các chi bộ, đảng bộ trong doanh nghiệp có vai trò quan trọng đối với việc phát huy vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên trong giai cấp công nhân, là chủ thể trực tiếp lãnh đạo và tổ chức thực hiện các chủ trương, giải pháp phát huy vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên. Để vai trò của các chi bộ, đảng bộ trong doanh nghiệp thể hiện rõ và được khẳng định, cần có các giải pháp

nâng cao chất lượng các chi bộ, đảng bộ đáp ứng yêu cầu của tình hình mới; đồng thời, căn cứ vào trình độ, năng lực và điều kiện cụ thể của từng đảng viên trong doanh nghiệp, cấp ủy tiến hành phân công công việc hợp lý, phù hợp. Từng đảng viên tích cực, tự giác, nêu cao tinh thần trách nhiệm trong thực hiện công việc được chi ủy phân công; cấp ủy tạo thuận lợi cho đảng viên thực hiện tốt công việc được giao và tăng cường kiểm tra, giám sát đảng viên về thực hiện công việc đó.

Thứ tư, tăng cường phát triển đảng viên trong giai cấp công nhân, bổ sung cho Đảng nguồn lực và tổ chức mới; bên cạnh đó, kịp thời sàng lọc, đưa những đảng viên suy thoái, giảm sút vai trò tiên phong ra khỏi Đảng.

Cụ thể hóa tiêu chuẩn đảng viên trong giai cấp công nhân sẽ làm cho việc xem xét kết nạp đảng viên càng chính xác, chặt chẽ, góp phần loại trừ những phần tử cơ hội “chui” vào Đảng. Hiện nay, việc kết nạp đảng viên trong giai cấp công nhân được thực hiện nghiêm, coi trọng chất lượng, không chạy theo số lượng, bảo đảm tính chặt chẽ; phát triển đảng viên phải gắn chặt với việc củng cố tổ chức đảng, làm trong sạch đội ngũ đảng viên; cảnh giác, đề phòng những phần tử cơ hội, phản động “chui” vào hàng ngũ của Đảng. Tăng cường kết nạp quần chúng là chủ doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước, đặc biệt là chủ các doanh nghiệp tư nhân vào Đảng; coi trọng chất lượng, đúng tiêu chuẩn, đủ điều kiện và thủ tục kết nạp; đồng thời, ngăn chặn những người muốn “đánh bóng” tên tuổi, những kẻ cơ hội, nhất là cơ hội chính trị, tìm cách “chui” vào tổ chức đảng. Hội nghị Trung ương 4 khóa XII

của Đảng (10-2016), chỉ rõ: “Cấp ủy các cấp chỉ đạo nâng cao chất lượng kết nạp đảng viên; đồng thời, tiến hành rà soát, sàng lọc và đưa ngay những người không còn đủ tư cách đảng viên ra khỏi Đảng”⁽²⁾; do đó, đề phát huy vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên trong giai cấp công nhân, cùng với việc tăng cường phát triển đảng viên trong giai cấp công nhân, cần kịp thời sàng lọc, kiên quyết đưa ra khỏi Đảng những đảng viên suy thoái, biến chất, giảm sút nghiêm trọng vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên.

Thứ năm, tăng cường sự phối hợp giữa tổ chức đảng, các đoàn thể chính trị - xã hội, công nhân với chủ doanh nghiệp.

Xây dựng quy chế phối hợp giữa tổ chức đảng, tổ chức công đoàn và chủ doanh nghiệp. Đây chính là điều kiện để các bên thực hiện nhiệm vụ của mình; trên cơ sở đó, xây dựng mối quan hệ phối hợp, hợp tác với ban lãnh đạo doanh nghiệp vì sự phát triển bền vững của doanh nghiệp và lợi ích của người lao động.

Các đoàn thể chính trị - xã hội có vai trò rất quan trọng trong việc bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của giai cấp công nhân. Tuy nhiên, hiện nay vai trò của các đoàn thể chính trị - xã hội trong các doanh nghiệp, đặc biệt là trong các doanh nghiệp ngoài nhà nước và doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài, còn hạn chế, mờ nhạt. Vì vậy, cần xây dựng, kiện toàn và có những giải pháp phát huy hơn nữa vai trò của các đoàn thể chính trị - xã hội, trước hết là vai trò của tổ chức công đoàn, đoàn thanh niên và các tổ chức xã hội - nghề nghiệp khác. Tăng cường đối thoại giữa đại diện tổ chức công đoàn, đoàn thanh niên, công nhân,... với chủ doanh

nghiệp tại nơi làm việc; trong đó, tập trung giải quyết các vấn đề bức xúc mà người lao động quan tâm. Thông qua hoạt động đối thoại, đảng viên có điều kiện chia sẻ tình hình hoạt động của doanh nghiệp; lắng nghe tâm tư, nguyện vọng của đoàn viên công đoàn, người lao động, để giảm tranh chấp lao động tập thể, đình công.

Thứ sáu, tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra, giám sát của cấp ủy cấp trên đối với cấp ủy cơ sở trong doanh nghiệp.

Phát huy vai trò tiên phong của đội ngũ đảng viên trong các doanh nghiệp, không chỉ là nhiệm vụ của cấp ủy trong doanh nghiệp, mà còn là nhiệm vụ, trách nhiệm của cấp ủy cấp trên. Tập trung nâng cao chất lượng xây dựng nghị quyết của cấp ủy cấp trên, của cấp ủy cơ sở trong doanh nghiệp về xây dựng tổ chức đảng và nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên trong doanh nghiệp. Tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức thực hiện các nghị quyết của cấp ủy cấp trên, của cấp ủy cơ sở trong doanh nghiệp về nâng cao chất lượng tổ chức đảng và đảng viên trong doanh nghiệp; thường xuyên tiến hành sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm về phát huy vai trò tiên phong của đảng viên trong doanh nghiệp.

Cấp ủy cấp trên cần tăng cường kiểm tra, giám sát cấp ủy, tổ chức đảng và đảng viên trong doanh nghiệp về phát huy vai trò tiên phong của đảng viên trong giai cấp công nhân; trực tiếp kiểm tra đảng viên, chú trọng kiểm tra đảng viên là cán bộ trong doanh nghiệp thuộc diện cấp ủy quản lý. □

(2) Văn kiện Hội nghị Trung ương 4 khóa XII, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, 2016, tr. 45